

Warszawa, 14. 03. 2024 r.

dr hab. Magdalena Kizerwetter-Świda
Katedra Nauk Przedklinicznych
Instytut Medycyny Weterynaryjnej
Szkola Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
ul. Nowoursynowska 159
02-776 Warszawa
magdalena_kizerwetter_swida@sggw.edu.pl

**Ocena dorobku naukowego, w tym osiągnięcia naukowego
oraz dorobku organizacyjnego
dr n. wet. Olimpii Kursy
ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria**

Podstawa formalna sporządzenia oceny

Ocenę opracowano na podstawie Uchwały Nr 2/Piwet-PIB/2024 Rady Naukowej Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie powołania Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr n. wet. Olimpii Kursie. Ocenę opracowano zgodnie z kryteriami określonymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.). Otrzymana dokumentacja spełnia wymogi formalne określone w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.).

Informacje ogólne o Kandydatce do stopnia doktora habilitowanego

Dr n. wet. Olimpia Kursa jest absolwentką Wydziału Zdrowia Publicznego, Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, tytuł epidemiologia uzyskała w roku 2007. Stopień doktora nauk weterynaryjnych uzyskała w 2018 roku na podstawie rozprawy doktorskiej „Charakterystyka terenowych szczepów *Mycoplasma synoviae* w zakresie ich genotypu oraz patogenności w przebiegu klinicznych przypadków syndromu anomalii skorupy jaj u kur”, wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. Grzegorza Tomczyka. W roku 2005 Habilitantka została zatrudniona w Zakładzie Chorób Drobiu, Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, gdzie pracuje do chwili obecnej. W latach 2005-2014 pracowała na stanowisku specjalisty inżynierijno-technicznego, w latach 2015-

2018 na stanowisku asystenta oraz od roku 2019 do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta.

Ocena jednotematycznego cyklu publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego

Do oceny osiągnięcia naukowego stanowiącego monotematyczny cykl publikacyjny pt. „Różnorodność bakteryjna mikrobiomu układu oddechowego wybranych gatunków drobiu hodowlanego ze szczególnym uwzględnieniem bakterii patogennych” dr n. wet. Olimpia Kursa przedłożyła cztery publikacje oryginalne zamieszczone w czasopismach indeksowanych w bazie JCR: Scientific Reports, Microorganisms, Journal of Veterinary Research oraz Pathogens. We wszystkich publikacjach Habilitantka jest pierwszym i jednocześnie korespondencyjnym autorem. Z całą pewnością wkład dr n. wet. Olimpii Kursy w powstanie wymienionych publikacji był wiodący, co poświadczają odpowiednie oświadczenia załączone przez współautorów. Ukazały się one w latach 2021 – 2023, ich sumaryczny Impact Factor (IF) wynosi 15,336, a punktacja ministerialna - 420 punktów MNiSW. W skład cyklu prac stanowiących osiągnięcie naukowe wchodzi następujące publikacje:

- 1) Kursa O, Tomczyk G, Sawicka-Durkalec A, Giza A, Słomiany-Szwarc M. Bacterial communities of the upper respiratory tract of turkeys. *Sci Rep.* 2021 Jan 28;11(1):2544 (IF=4,966; pkt. MNiSW 140).
- 2) Kursa O, Tomczyk G, Adamska K, Chrzanowska J, Sawicka-Durkalec A. The Microbial Community of the Respiratory Tract of Commercial Chickens and Turkeys. *Microorganisms.* 2022 May 8;10(5):987 (IF=4,926; pkt. MNiSW 40).
- 3) Kursa O, Tomczyk G, Sawicka-Durkalec A. Occurrence of *Ornithobacterium Rhinotracheale* in Polish Turkey Flocks. *J Vet Res.* 2022 Mar 25;66(1):77-84 (IF=1,744; pkt. MNiSW 140).
- 4) Kursa O, Tomczyk G, Sieczkowska A, Sawicka-Durkalec A. Prevalence, Identification and Antibiotic Resistance of *Gallibacterium anatis* Isolates from Chickens in Poland. *Pathogens.* 2023 Jul 28;12(8):992 (IF=3,7; pkt. MNiSW 100).

Mikrobiom to złożone środowisko składające się z wirusów eukariotycznych, bakterii, archeonów, bakteriofagów, grzybów oraz pierwotniaków, które ma wpływ na wiele aspektów życia i zdrowia gospodarza. W odniesieniu do drobiu hodowlanego mikrobiom bakteryjny wpływa na produktywność i uczestniczy w utrzymaniu homeostazy u gospodarza. Najwięcej badań dotyczy mikrobiomu przewodu pokarmowego, choć ostatnio zainteresowania naukowców obejmują także mikrobiom układu oddechowego. Układ oddechowy, począwszy od jamy nosowo-gardłowej stanowi specyficzne środowisko do kolonizacji przez bakterie pochodzące z wody, pokarmu czy środowiska. Skład mikrobiomu układu oddechowego jest złożony, może ulegać zmianom pod wpływem wielu różnych czynników. W warunkach fizjologicznych bakterie oportunistyczne pozostają w stanie równowagi z mikroorganizmami tworzącymi mikrobiom oraz z organizmem gospodarza. Jednak w sytuacji zachwiania tej równowagi, spowodowanej np.: stresem towarzyszącym przemieszczeniu stada, szczepieniami, stosowaniem środków przeciwdrobnoustrojowych, rozpoczęciem nieśności, zmianą diety czy współistniejącymi zakażeniami, skład mikrobiomu ulega destabilizacji. U ptaków, szczególnie przy intensywnym systemie produkcji często doprowadza to do zakażeń o charakterze oportunistycznym. Zakażenia układu oddechowego stanowią istotny problem w hodowli drobiu, ponieważ prowadzą do strat ekonomicznych. Często dochodzi do zakażeń mieszanych z udziałem różnych czynników bakteryjnych oraz wirusowych. Między drobnoustrojami chorobotwórczymi, organizmem gospodarza oraz środowiskiem zachodzą złożone interakcje mogące wpływać na zaostrzenie objawów klinicznych. Czynniki wirusowe mogą uszkadzać nabłonek górnych dróg oddechowych oraz powodować immunosupresję, co z kolei zwiększa podatność na zakażenia bakteryjne.

W przypadku patogenów układu oddechowego drobiu powszechne jest bezobjawowe nosicielstwo, z kolei stabilny mikrobiom grywa kluczową rolę w zapobieganiu kolonizacji patogenów. Znajomość składu mikrobiomu układu oddechowego ma kluczowe znaczenie w ocenie zdrowia ptaków oraz w zapobieganiu kolonizacji przez niepożądane drobnoustroje. Tradycyjne metody hodowlane mają pewne istotne ograniczenia w zakresie możliwości hodowli i identyfikacji różnorodnych mikroorganizmów. Pełny obraz wyników można uzyskać stosując sekwencjonowanie następnej generacji.

Badania dotyczące składu mikrobiomu zlokalizowanego w układzie oddechowym drobiu hodowlanego są dość ograniczone, skupiają się głównie na kurach. Temat badań wybrany przez Habilitantkę jest zatem trafnie dobrany, a uzyskane wyniki uzupełniają istniejący stan wiedzy w zakresie chorób drobiu. Tematyka podjęta przez Habilitantkę jest ważna ze względu na brak danych literaturowych dotyczących charakterystyki bakteryjnego mikrobiomu układu

oddechowego indyków. Ponadto celowe jest wykorzystanie obecnie dostępnych nowoczesnych metod sekwencjonowania pozwalający na precyzyjne określenie składu złożonych populacji bakteryjnych. W autoreferacie, w części poświęconej osiągnięciu naukowemu stanowiącemu jednotematyczny cykl publikacji przedstawiono obszerne wprowadzenie do omawianych zagadnień, cztery cele badawcze, opis wyników przeprowadzonych badań oraz podsumowanie uzyskanych wyników stanowiących wkład w rozwój dyscypliny naukowej weterynaria. Dr n. wet. Olimpia Kursa postawiła sobie cztery cele badawcze:

- 1) Charakterystykę bakterii górnych dróg oddechowych u indyków komercyjnych;
- 2) Porównanie różnorodności bakteryjnej dróg oddechowych kur i indyków, wraz z identyfikacją bakterii patogennych;
- 3) Ocenę prewalencji oraz charakterystykę filogenetyczną izolatów *O. rhinotracheale* u indyków oraz analizę składu populacji bakterii układu oddechowego w trakcie infekcji tym patogenem.;
- 4) Ocenę występowania oraz analizę antybiotykooporności *G. anatis* pochodzących z układu oddechowego kur.

Do charakterystyki składu mikrobiomu dr n. wet. Olimpia Kursa wykorzystwała łącznie 540 wymazów z górnych dróg oddechowych pobranych w 9 stadach indyków na fermach komercyjnych. Habilitantka zastosowała nowoczesne metody metasekwencjonowania umożliwiające wiarygodną identyfikację różnorodnych mikroorganizmów. Uzyskane wyniki wskazują na ogromną różnorodność składu mikrobiomu układu oddechowego u indyków, przy czym stwierdzono wyraźną przewagę bakterii należących do typów Firmicutes oraz Proteobacteria. Wykryto także bakterie należące do niesklasyfikowanego gatunku. Warto podkreślić, że niemożliwe byłoby uzyskanie podobnych, tak obszernych wyników przy zastosowaniu tradycyjnych metod hodowlanych. Habilitantka wykazała różnice w składzie populacji bakterii w układzie oddechowym indyków pochodzących z różnych stad oraz u ptaków w różnym wieku. Stwierdzono także obecność *O. rhinotracheale* oraz *Mycoplasma* spp. Habilitantka wykryła bakterie do tej pory nie opisywane u indyków. Wyniki dotyczące różnorodności składu mikrobiomu układu oddechowego indyków uzyskane przez dr n. wet. Olimpię Kursę należą do pionierskich w tym zakresie.

Kolejnym celem badawczym Habilitantki było porównanie różnorodności bakteryjnej dróg oddechowych kur i indyków, z identyfikacją bakterii patogennych. Skład mikrobiomu układu oddechowego u indyków i kur nie był do tej pory porównywany na podobnej liczbie próbek od obu gatunków. Habilitantka poddała badaniom materiał pobrany od 28 stad kur oraz

26 stad indyków z terenu Polski. Wykazała pewne różnice między składem mikrobiomu u indyków i kur oraz pewne podobieństwa. Populacja bakterii zasiedlających układ oddechowy kur okazała się bardziej zróżnicowana w porównaniu do indyków. Pewne taksony bakterii były unikalne dla kur oraz dla indyków, np.: rodzaj *Coenenia* stwierdzono tylko u kur.

Badania z użyciem metod biologii molekularnej wykazały obecność patogenów oportunistycznych: *O. rhinotracheale*, *Mycoplasma synoviae*, *Mycoplasma gallisepticum*, *G. anatis*, *E. coli*, *Avibacterium*, *Enterococcus* spp. oraz *Staphylococcus* spp. Pierwszy z wymienionych gatunków częściej występował u indyków, natomiast bakterie z rodzaju *Mycoplasma* częściej stwierdzano u kur. Większą liczbę taksonów bakteryjnych obserwowano u ptaków starszych. Wyniki prezentowane przez dr n. wet. Olimpię Kursę wskazują na ogromne zróżnicowanie składu mikrobiomu górnych dróg oddechowych u indyków i kur.

Za kolejny cel badawczy dr n. wet. Olimpia Kursa postawiła sobie ocenę prewalencji i charakterystykę filogenetyczną izolatów *O. rhinotracheale* pochodzących od indyków. Bezobjawowe nosicielstwo stwierdzano badając wymazy z górnych dróg oddechowych pobierane od ptaków, u których nie występowały objawy kliniczne. Potwierdzono obecność materiału genetycznego *O. rhinotracheale* w 30,83% badanych próbek. Przeprowadzone sekwencjonowanie genu 16S rRNA pozwoliło na rozpoznanie gatunku *O. rhinotracheale*, ponadto w niektórych przypadkach uzyskano identyfikację tylko do poziomu rodzaju *Ornithobacterium*. Badaniom metagenomicznym poddano także materiał pobrany od ptaków, u których występowały objawy kliniczne ze strony układu oddechowego. W 13 stadach, w których stwierdzono ornitobakteriozę, dodatkowo wykryto materiał genetyczny *M. gallisepticum* oraz w 8 stadach wykryto *M. synoviae*. Nie stwierdzono obecności materiału genetycznego *M. meleagridis* oraz *B. avium*. Habilitantka wykazała wysoką prewalencję *O. rhinotracheale* w stadach indyków w naszym kraju. Interesujące jest zróżnicowane genetyczne badanych izolatów tego gatunku oraz częste występowanie zakażeń mieszanych wraz z bakteriami z rodzaju *Mycoplasma*.

Badania prowadzone przez dr n. wet. Olimpię Kursę włączone do osiągnięcia naukowego ocenianego w postępowaniu habilitacyjnym dotyczyły także oceny występowania *G. anatis* w stadach kur w Polsce. Wyizolowane szczepy zostały zidentyfikowane metodami biologii molekularnej oraz przy pomocy technik MALDI-TOF SM. Uzyskane wyniki wskazują na prewalencję na poziomie 22,5%. Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe najczęściej dotyczyła tilmikozyny, tylozyny, enrofloksacyny, amoksycyliny oraz tetracyklin. Dodatkowo badano obecność wybranych genów lekooporności oraz odnotowano występowanie

wielolekooporności. Habilitantka potwierdziła także częste występowanie u badanych izolatów *G. anatis* genów wirulencji *gyrB*, *GtxA* oraz *flfA*.

W podsumowaniu swojego osiągnięcia naukowego w ramach jednotematycznego cyklu publikacji dr n. wet. Olimpia Kursa wyszczególniła nowatorskie elementy zaprezentowanych wyników. Na podkreślenie zasługuje pionierski charakter przeprowadzonych badań pod względem podjętego tematu dotyczącego mikrobiomu górnych dróg oddechowych indyków, porównanie składu bakterii wstępujący w tej lokalizacji anatomicznej u indyków i kur. Habilitantka wykazała wysoką prewalencję izolatów *O. rhinotracheale* w stadach indyków w naszym kraju oraz przeprowadziła ich charakterystykę filogenetyczną. Niepokojące są wyniki wskazujące na wysoki poziom oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe wśród izolatów *G. anatis* pochodzących od kur.

Po zapoznaniu się z jednotematycznym cyklem publikacji stanowiącym szczególne osiągnięcie naukowe, oceniane w ramach postępowania habilitacyjnego dr n. wet. Olimpii Kursy stwierdzam, że, prezentuje on oryginalny i znaczący wkład Habilitantki w rozwój dyscypliny weterynaria. Cykl ten obejmuje cztery publikacje oryginalne zamieszczone w czasopismach indeksowanych w bazie JCR o wysokim sumarycznym wskaźniku IF (15,336) oraz wysokiej punktacji ministerialnej (420 pkt.). Trafność wyboru tematyki badań naukowych potwierdzają cytowania, których liczba jest obecnie (na dzień 14.03.2024) wyższa niż w załączonej dokumentacji postępowania habilitacyjnego.

Osiągnięcie naukowe spełnia wymogi określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742 z późniejszymi zmianami).

Ocena pozostałej, istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej. Ocena aktywności organizacyjnej

Aktywność naukowa dr n. wet. Olimpii Kursy w głównej mierze dotyczy chorób drobiu. Przed uzyskaniem stopnia doktora nauk weterynaryjnych Kandydatka początkowo zajmowała się diagnostyką serologiczną grypy ptaków oraz izolacją mykoplazm. W pierwszym okresie swojej pracy naukowo-badawczej zapoznawała się z metodami diagnostycznymi oraz opanowała techniki izolacji bakterii z rodzaju *Mycoplasma*. Warto zaznaczyć, że badania wykonane już na początku pracy Habilitantki zaowocowały jej współautorstwem rozdziałów w trzech monografiach naukowych oraz dwoma publikacjami oryginalnymi z listy JCR.

W kolejnych latach zainteresowania naukowe skupiły się na bakteryjnych patogenach układu oddechowego drobiu ze szczególnym uwzględnieniem zakażeń wywoływanych przez *M. synoviae* oraz na badaniach składu mikrobiomu górnych dróg oddechowych drobiu hodowlanego. Doprowadziło to w roku 2018 do uzyskania stopnia doktora nauk weterynaryjnych, dysertacja dotyczyła charakterystyki szczepów *M. synoviae*. Po osiągnięciu stopnia naukowego kontynuowano badania w zakresie *M. synoviae*. Kandydatka wykazała wysoką prevalencję (30%) zakażeń podklinicznych wywoływanych przez ten gatunek drobnoustrojów w stadach kur w Polsce. Ponadto zajmowała się analizą filogenetyczną badanych izolatów oraz badaniem ich patogenności dla kurzych zarodków SPF. Uzyskane wyniki zostały opublikowane, a dr n. wet. Olimpia Kursa była pierwszym autorem. Kolejnym ciekawym kierunkiem badawczym były prace dotyczące zmian w skorupie jaj kurzych wysypujące przy zakażeniach wywoływanych przez mykoplazmy. Prowadzone je we współpracy z Politechniką Warszawską. Co ważne, uzyskane wyniki i opracowane innowacyjne metody badawcze mają wartość aplikacyjną.

Badania dotyczące składu mikrobiomu bakteryjnego występującego u drobiu hodowlanego zostały poszerzone o układ rozrodczy. Podobnie jak w badaniach układu oddechowego zastosowano analizy metagenomiczne, co umożliwiło określić skład populacji bakterii występujących w jajowodach u indyków. Habilitantka opublikowała te wyniki jako pierwszy autor, co wskazuje na jej wiodący udział w prowadzonych pracach.

Widoczny jest wzrost aktywności naukowej po uzyskaniu stopnia doktora nauk weterynaryjnych. Świadczy o tym porównanie wskaźnika IF: 1,921 przed oraz 49,181 po uzyskaniu stopnia naukowego. Liczba publikacji oraz rozdziałów w monografiach naukowych znacząco wzrosła po otrzymaniu tytułu naukowego.

Wiele ciekawych wyników Habilitantka uzyskała we współpracy w kilkoma ośrodkami krajowymi. Między innymi było to współpraca z naukowcami z Wydziału Mechatroniki i Fotoniki Politechniki Warszawskiej dotycząca badań jakości skorup jaj kurzych. Habilitantka brała udział w opracowaniu innowacyjnej metody optycznej tomografii koherentnej, która daje możliwość uwidocznienia zmian w strukturze skorupy jaj występujących przy zakażeniach *M. synoviae*. Badania dotyczące zmian w skorupach jaj były także prowadzone we współpracy z Wydziałem Nowych Technologii i Chemii oraz z Instytutem Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej. Wyniki uzyskane w ramach tych badań mają zastosowanie aplikacyjne oraz doprowadziły do powstania kilku publikacji.

Kolejny kierunek badań obejmował występowanie bakterii z rodzaju *Mycoplasma* u gołębi i gęsi, prowadzony był we współpracy z Katedrą Chorób Ptaków Wydziału Medycyny

Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko Mazurskiego. Zaowocowało to powstaniem dwóch publikacji w czasopismach weterynaryjnych zajmujących się chorobami drobiu.

Habilitantka w załączonej dokumentacji wykazała współpracę z dwoma ośrodkami międzynarodowymi – Instytutem Weterynaryjnych Badań Medycznych w Budapeszcie oraz Narodowym Centrum Naukowym Instytutu Doświadczalnej i Klinicznej Medycyny Weterynaryjnej w Charkowie. Cennym elementem tej współpracy są dwie publikacje, gdzie w skład zespołu autorów wchodził także naukowcy z jednostek zagranicznych.

Przedstawiona do oceny dokumentacja wskazuje na odbycie przez Habilitantkę trzech zagranicznych staży – w roku 2015, w Animal & Plant Health Agency w Weybridge (UK), w roku 2018 w Poultry Diagnostic & Research Center in University of Georgia (USA) oraz w roku 2019 w Asia-Pacific Center for Animal Health, Melbourne Veterinary School (Australia). Odbyte staże dotyczyły zakażeń układu oddechowego drobiu, w tym wywoływanych przez *Mycoplasma* spp. Staże te były krótkie, co zapewne spowodowało, że nie doprowadziły one do powstania publikacji we współautorstwie. Dr n. wet. Olimpia Kursa odbyła także szkolenia podnoszące jej umiejętności naukowo-badawcze, szczegółowo wymienione w załączonej dokumentacji.

W ramach swojej działalności naukowej Habilitantka brała udział w kilku projektach badawczych finansowanych w ramach NCN, KNOW oraz projektów wewnętrznych PIWet-PIB, w których pełniła funkcje kierownika lub wykonawcy. Szczególnie interesujący jest projekt realizowany w latach 2012-2025 we współpracy międzynarodowej JPIAMR-ACTION (ICONIC) dotyczący kokcydiostatyków jonoforowych i ich udziału w selekcji oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Ponadto załączona dokumentacja postępowania habilitacyjnego wskazuje na udział dr n. wet. Olimpii Kursy w 13 zadaniach badawczych realizowanych w PIWet-PIB w latach 2009-2025, z których dwa są w trakcie realizacji, z planowanym zakończeniem w 2025 roku. Wspomniane zadania badawcze dotyczą chorób drobiu, w tym m. in. zakażeń wywoływanych przez *Mycoplasma* spp., *B. avium* oraz *R. anatipestifer*.

Wyniki badań naukowych były prezentowane na wielu konferencjach naukowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Doniesienia te miały charakter wykładów lub doniesień ustnych. Załączona dokumentacja wskazuje na 7 ustnych doniesień konferencyjnych, wygłoszonych w latach 2015-2023. Ponadto Habilitantka wykazała udział w 58 kongresach oraz konferencjach krajowych i zagranicznych, na których prezentowane były doniesienia lub plakaty plenarne.

Dr n. wet. Olimpia Kursa jest autorka lub współautorką 28 publikacji naukowych, z czego 18 zostało opublikowanych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Report (JCR), wśród których cztery wchodzi w skład jednotematycznego cyklu publikacji będącego przedmiotem postępowania habilitacyjnego. Zgodnie z nadesłaną mi dokumentacją cały dorobek Habilitantki (łącznie z pracami stanowiącymi przedmiot postępowania habilitacyjnego) charakteryzuje się następującymi wskaźnikami bibliometrycznymi:

Całkowita liczba punktów MNiSW/ MEiN zgodna z rokiem publikacji: 1760

Sumaryczny Impact Factor: 51,102

Liczba monografii i rozdziałów w monografiach: 5

Liczba referatów i komunikatów zjazdowych: 65

Liczba cytowań wg bazy Web of Science: 111, bez autocytowań 82

Indeks Hirsha wg bazy Web of Science: 6

Analiza aktualnych baz danych wskazuje na wzrost wskaźników bibliometrycznych, co wynika z opublikowania kolejnych prac w czasopismach z listy JCR. Podobnie wzrosła liczba cytowań wobec podanej w dokumentacji habilitacyjnej. Na szczególną uwagę zasługuje wyjątkowo duża aktywność na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych.

Aktywność w zakresie działalności organizacyjnej przejawia się pełnioną funkcją Członka Komitetów Organizacyjnych dwóch Konferencji Naukowych „Szczepionki i szczepienia u drobiu: teraźniejszość i przyszłość” (2014 rok) oraz Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Grypa ptaków – nieustanne zagrożenie dla produkcji drobiarskiej”. Obie konferencje były organizowane przez Zakład Chorób Drobiu PIWet-PIB.

Warto podkreślić, że dr n. wet. Olimpia Kursa uzyskała w roku 2019 nagrodę wdrożeniową od Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi za osiągnięcia w zakresie innowacyjnych metod diagnostyki *Mycoplasma synoviae* oraz ograniczania występowania zakażeń wywoływanych przez mykoplazmy u drobiu.

Działalność Habilitantki w zakresie popularyzacji nauki przejawia się autorstwem lub współautorstwem 5 publikacji w czasopiśmie Polskie Drobiarstwo. Od roku 2016 do chwili obecnej Kandydatka jest członkiem the European Association of Veterinary Laboratory Diagnosticians. Była także recenzentem manuskryptów dla czasopism międzynarodowych znajdujących się w bazie JCR.

Wniosek końcowy

Po zapoznaniu się z dorobkiem naukowym, popularyzatorskim oraz organizacyjnym dr n. wet. Olimpii Kursy oceniam go pozytywnie. Najbardziej obszerny jest się dorobek naukowy, przy czym jest on na wysokim poziomie, o czym świadczy wysoki sumaryczny IF. Osobę Habilitantki należy uznać za samodzielnego pracownika naukowego, specjalistę w dziedzinie chorób drobiu, zwłaszcza w odniesieniu do zakażeń układu oddechowego wywoływanych przez *Mycoplasma* spp. Podsumowując stwierdzam, że podejmujący ważne zagadnienia dorobek publikacyjny (wliczając prace stanowiące jednotematyczny cykl publikacji habilitacyjnych) dr n. wet. Olimpii Kursy jest wartościowy i ciekawy z naukowego punktu widzenia. Na uwagę zasługuje zaangażowanie w rozliczne zadania badawcze prowadzone w PIWet-PIB. Biorąc pod uwagę całokształt podlegającego ocenie dorobku naukowego dr n. wet. Olimpii Kursy stwierdzam, że spełnia on kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2023 poz. 742 z późniejszymi zmianami). Tym samym wnioskuję o podjęcie dalszych czynności w postępowaniu o nadanie dr n. wet. Olimpii Kursie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk weterynaryjnych, dyscyplinie weterynaria.

M. Kizenetu-Suido